

UCHWAŁA Nr.....XXIII/129...../2005

**Rady Gminy w Opatowcu
z dnia 28 stycznia 2005 roku**

w sprawie: gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych

Na podstawie art.17 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz.U.Nr 64, poz. 593) oraz art.18, ust. 2, pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 Nr 142, poz. 1591, z 2002 r. Nr 23,poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 214, poz.1806 i z 2003 r. Nr 80, poz. 717 i Nr 162, poz.1568)

Rada Gminy w Opatowcu uchwala co następuje:

§ 1

Ustala się strategię rozwiązywania problemów społecznych, stanowiącą załącznik do uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu poprzez podanie do publicznej wiadomości w sposób zwyczajowo przyjęty w Gminie.

Przewodniczący Rady Gminy

Andrzej Malec

171
Załącznik
do uchwały Nr. XXII/129/2005
z dn. 28 stycznia 2005 r.

GMINNA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

OPATOWIEC 2005

Wstęp

Realizacja zadań postawionych przed pomocą społeczną (zarówno na poziomie społeczności lokalnej, jak i na poziomie rodziny i jednostki), a także konieczności wypracowania niekonwencjonalnych form pomocy, wymaga profesjonalnego i systematycznego diagnozowania problemów społecznych w skali gminy. Diagnoza problemów społecznych występujących na terenie gminy Opatowiec została sporządzona w oparciu o dane będące w dyspozycji Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Opatowcu uzyskane w toku bieżącej jego działalności, dane uzyskane z Wojewódzkiego Urzędu Statystycznego w Kielcach, Powiatowego Urzędu Pracy w Kazimierzy Wielkiej oraz instytucji współpracujących z Ośrodkiem Pomocy (szkoły, ośrodki zdrowia, policja).

W oparciu o diagnozę została opracowana strategia rozwiązywania problemów pomocy społecznej na lata: 2005-2010, która jest rozwiązaniem działań oraz założeń programowych realizowanych w sferze pomocy społecznej w Opatowcu.

Od 1990 roku sukcesywnie następowało przeformułowanie roli i zadań Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, a także realizacji świadczeń pomocy. Dokonano przejścia od modelu pomocy, którego zasadniczą funkcją było udzielanie wsparcia materialnego do modelu nastawionego na wzmocnienie postaw aktywnych oraz wspierania osób i rodzin zgłaszających się z prośbą o pomoc w rozwiązaniu problemów.

Systemowe podejście do rodziny powoduje, że dysfunkcje mające w niej miejsce nie są traktowane jako izolowane zjawiska dotyczące pojedynczych osób. Stąd pomimo wielu różnych form pomocy skierowanych bezpośrednio na jednostkę, podejmuje się także pracę z całą rodziną, gdyż zmiany w jej funkcjonowaniu stanowią szansę na to, że następne pokolenie nie stanie się podopiecznymi pomocy społecznej.

Działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Opatowcu mają na celu nie tylko łagodzenie skutków trudnej sytuacji bytowej świadczeniobiorców pomocy społecznej, lecz także usuwanie przyczyn tkwiących często w sferze psychicznej i społecznej.

Strategia rozwiązywania problemów pomocy społecznej skierowana jest na rozszerzenie i pogłębianie form pomocy socjalnej, współpracę z różnymi instytucjami zajmującymi się pomocą społeczną oraz instytucjami działającymi w szerszym obszarze polityki społecznej jak: oświata, służba zdrowia, sądownictwo.

Najczęściej pomocy w rozwiązywaniu problemów potrzebują rodziny, w których występują:

- konflikt wewnątrzrodzinny,
- przemoc fizyczna lub psychiczna,
- uzależnienie od alkoholu,
- trudności wychowawcze z dziećmi,
- bezradność.

Część I. Diagnoza

Rozdział I

Charakterystyka gminy

Gmina Opatowiec zajmuje powierzchnię 68 km² w której zamieszkuje 3 691 osób.

Struktura wiekowa ludności przedstawia się następująco:

- w wieku przedprodukcyjnym 672 osób
- w wieku produkcyjnym 2 220 osób
- w wieku poprodukcyjnym 799osób.

Rolnictwo gminy Opatowiec charakteryzuje się wciąż dużymi nakładami pracy, produkcja rolnicza jest mało dochodowa, co powoduje, iż dla znacznej części rolników ich gospodarstwa rolne nie stanowią głównego źródła utrzymania.

Niewielka część gospodarstw rolnych utrzymuje się z nierolniczych źródeł, ale coraz większą grupę stanowią gospodarstwa utrzymujące się z niezarobkowych źródeł np. renty, emerytury.

Pozarolniczy rynek pracy zatrudnia 208 osób z tego w sektorze publicznym 127 i prywatnym 81. Łączna liczba podmiotów gospodarczych istniejących na terenie gminy wynosi 134.

Swą działalność prywatne firmy koncentrują przede wszystkim na handlu, produkcji i usługach. W większości są to firmy małe, rodzinne zatrudniające kilku pracowników. Największą grupę stanowią punkty sprzedaży detalicznej - sklepy.

Na terenie Gminy funkcjonują dwie szkoły podstawowe oraz jedno gimnazjum do których uczęszcza 382 uczniów. W gminie nie ma samodzielnych placówek

wychowania przedszkolnego. Edukacja przedszkolna realizowana jest przez oddziały zlokalizowane przy szkołach podstawowych i dotyczy wyłącznie klas zerowych. Wychowaniem przedszkolnym objętych jest 31 dzieci.

Opieka zdrowotna na terenie Gminy prowadzona jest przez Samorządowy Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej - Ośrodek Zdrowia w Opatowcu oraz w Krzczonowie. Placówki te zatrudniają dwóch lekarzy rodzinnych, jednego stomatologa i średni personel medyczny. Przy Ośrodku Zdrowia w Opatowcu działa prywatna apteka natomiast w Krzczonowie punkt apteczny.

Rozdział 2

Diagnoza problemów społecznych gminy Opatowiec

Codziennie życia mieszkańców gminy Opatowiec towarzyszą liczne problemy, które swoim zasięgiem obejmują coraz większą liczbę ludzi i coraz młodsze pokolenia. Zmuszają one część społeczeństwa Opatowiec do szukania różnych form pomocy, w tym i korzystania z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy społecznej, która w latach 2002-2004 kształtowała się następująca:

- rok 2002 - 121 rodzin
- rok 2003 - 148 rodzin
- rok 2004 - 172 rodziny

W roku 2004 osoby korzystające z pomocy GOPS stanowiły 17,85% populacji.

Najczęstszymi przyczynami kwalifikującymi do pomocy GOPS są: bezrobocie, niepełnosprawność, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, w prowadzeniu gospodarstwa domowego, długotrwała choroba i ubóstwo.

Powodem przyznania pomocy bywa także alkoholizm jak również i pomoc w trudnościach przystosowania się do życia po opuszczeniu zakładu karnego.

2.1. Bezrobocie

Liczba osób bezrobotnych na koniec grudnia 2004 roku zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Kazimierzy Wielkiej wynosiła 236 osób .

Z doświadczenia pracowników GOPS wynika, że bezpośrednim i najbardziej widocznym skutkiem bezrobocia jest obniżenie standardu materialnego rodziny, co wręcz wymusza konieczność korzystania z pomocy społecznej. Częstym zjawiskiem jest izolacja społeczna, ograniczone zostają kontakty wszystkich członków rodziny bezrobotnego zarówno ze znajomymi , jak i dalszą rodziną. Bezrobocie wpływa także niekorzystnie na układ stosunków wewnątrzrodzinnych , przy czym okazuje się , że bezrobocie mężczyzn ma znacznie bardziej negatywne skutki dla rodziny niż bezrobocie kobiet. Bezrobotny mężczyzna doświadcza obniżenia swojej pozycji w rodzinie, utraty autorytetu i silnej frustracji , które powodują sięganie po alkohol, co wśród bezrobotnych staje się zjawiskiem masowym.

Z danych GOPS wynika, że w latach 2002-2004 duża liczba rodzin korzystała z pomocy finansowej Ośrodka z powodu bezrobocia i tak:

- w roku 2002 - 28 rodzin
- w roku 2003 - 16 „
- w roku 2004 - 15 „

2.2 Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa rolnego.

Znaczną część świadczeniobiorców GOPS stanowią rodziny z problemami opiekuńczo-wychowawczymi. Najczęściej niezaradność rodziny w opiece i wychowaniu własnych dzieci łączy się z innymi dysfunkcjami takimi jak: przemoc domowa, zaburzenia równowagi systemu rodzinnego. W sytuacjach kryzysowych, problemy w pełnieniu ról rodzicielskich, małżeńskich, zawodowych wyrażające się między innymi w postaci zachowań buntowniczych, agresywnych, konfliktowych, łamania przez dzieci i młodzież panujących obyczajów, norm wartości.

2.3. Niepełnosprawność i długotrwała choroba.

Osoby niepełnosprawne stanowią w Polsce liczną społeczność, która liczy już około 4,5 mln osób (ponad 14% ogółu ludności), a prognoza GUS przewiduje, że w 2010 roku liczba ta wzrośnie do 6 mln.

Mówiąc o osobach niepełnosprawnych, mamy na myśli osoby z dysfunkcjami fizycznymi, psychicznymi i umysłowymi, posiadające stopień niepełnosprawności orzeczony przez Powiatowy Zespół d/s Orzekania o Niepełnosprawności oraz Lekarza Orzecznika ZUS lub KRUS.

Za niepełnosprawne uznać należy osoby, których stan fizyczny, psychiczny i umysłowy powoduje trwałe lub okresowe utrudnienia, ograniczenia bądź uniemożliwia pełnienie zadań społecznych na poziomie powszechnie przyjętych kryteriów.

Obserwacje pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej pozwalają stwierdzić, że sytuacja tej grupy jest bardzo trudna. Problemy osób niepełnosprawnych wiążą się z ograniczonymi możliwościami zakupu sprzętu ułatwiającego komunikowanie się i samoobsługę, kosztowna i trudna rehabilitację.

2.4. Alkoholizm.

Jedną z grup dysfunkcyjnych, która objęta jest pomocą Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej stanowią osoby uzależnione od alkoholu. Nadużywanie napojów alkoholowych stanowi dziś bezpośrednio jeden z najpoważniejszych problemów. Zjawisko to w naszej Gminie stwarza problem złożony i trudny do przezwyciężenia. Szerzące się zjawisko alkoholizmu dotyka wielu mieszkańców gminy i nie respektuje płci, wieku ani statusu intelektualnego. Jego rozmiar i niszczycielskie działanie zaobserwować można wśród petentów pomocy społecznej.

Z problemem nadużywania alkoholu pracownicy ośrodka pomocy społecznej spotykają się od wielu lat, niepokojącym jest jednak fakt wzrastania liczby osób uzależnionych od alkoholu i obniżania wieku pierwszego z min kontaktu.

W rodzinach, które objęte są pomocą GOPS pracownicy dość często obserwują stwarzanie sytuacji sprzyjających picciu alkoholu, stosowanie zachęty do jego spożycia i przedstawiania łatwości jego zdobycia. Szczególnego znaczenia w tych rodzinach nabiera wzorzec picia alkoholu i niekorzystny wpływ rozbieżności między zachowaniem rodziców a wymogami stawianymi wobec dziecka, co do spożywania alkoholu, brak kontroli ze strony rodziców i stosowanie niewłaściwych metod wychowawczych. W wielu rodzinach obserwuje się zjawisko „dziedziczenia” alkoholizmu. Problem nadużywania alkoholizmu przez

podopiecznych pomocy społecznej jest bardzo skomplikowane, ponieważ obok alkoholizmu występują zaburzenia komunikacji między członkami rodziny, bieda, problemy wychowawcze i zdrowotne.

Praca z tak zaburzonymi petentami GOPS jest bardzo trudna., długotrwała i często skazana na niepowodzenie. Z pomocą w pracy z alkoholizmem przychodzi Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

2.5. Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego.

Osoby opuszczające zakład karny, które mają trudności w przystosowaniu do życia korzystają z pomocy materialnej i finansowej tutejszego ośrodka. W przypadku naszej Gminy to pojedyncze przypadki jednakże i takie też występują.

2.6. Sieroctwo

Problem sieroctwa nie jest zjawiskiem nowym. Smutnym i znamionym jest fakt z obserwacji zachodzących zjawisk w kraju, iż obecnie sieroty w coraz większym stopniu pochodzą z rodzin dysfunkcyjnym., w których panuje niewłaściwa atmosfera, konflikty rodzinne, błędy wychowawcze, nie poczuwanie się do odpowiedzialności za dzieci, brak związków uczuciowych pomiędzy członkami rodziny a szczególnie brak miłości do dzieci. Na terenie Gminy w ostatnich latach problem ten nie występował.

2.7. Ubóstwo.

Ubóstwo określa się jako stan, w którym jednostce czy grupie społecznej brakuje środków na zaspokojenie podstawowych potrzeb, uznawanych w danej społeczności za niezbędne. Pod pojęciem "niezbędne potrzeby" kryje się wyżywienie, ubranie, mieszkanie. Do najbardziej zubożałej miejscowości z tytułu bezrobocia i niskich dochodów zaliczyć należy mieszkańców Krzczonowa (byłych pracowników SIIRO). Na 172 rodziny korzystające z pomocy społecznej w 2004 roku 23 rodziny pochodziły z Krzczonowa.

2.8. Bezdomność

Bezdomność to jedna z najgroźniejszych zjawisk patologii społecznej. Dla społeczeństwa bezdomność stanowi zagrożenie bezpieczeństwa i spokoju. Pomoc państwa dla bezdomnych została określona w ustawie z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, w myśl której bezdomnemu należy się tymczasowe miejsce noclegowe, odzież i posiłek, a niektórych przypadkach także zasiłek i inne formy pomocy. Problem bezdomności na terenie gminy jeszcze nie istnieje. Jednakże jeśli się pojawi, będzie trudny do rozwiązania ze względu na brak zasobów mieszkaniowych z przeznaczeniem na ten cel.

2.9. Narkomania.

Termin narkomania określa stan uzależnienia od środków odurzających. Pojęcie to ma szerokie znaczenie i obejmuje nie tylko nałogowe używanie narkotyków, ale posługiwanie się wszelkimi środkami wywołującymi euforię odurzającą. Nadużywanie silnych środków narkotycznych prowadzi do śmierci, samobójstw na

tle narkomanii, rabunków, kradzieży popełnianych w celu zdobycia pieniędzy na zaspokojenie głodu narkotycznego.

W latach 2002- 2004 nie była udzielana pomoc rodzinom z problemem narkomanii, nie było też zgłoszeń po pomoc tego typu bądź skierowania na terapię odwykową. Niemniej jednak należy być uczulonym na tego rodzaju problem , bowiem swoim zasięgiem zaznacza coraz większe kręgi zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży.

Cześć II

Strategia-rozwiazywania problemow pomocy spolecznej

Pomoc na rzecz rodzin i srodowisk dotknietych problemem bezrobocia

W 2004 roku spośród wszystkich świadczeniobiorców GOPS tj.172 rodzin - 29 rodzin tj 16,86 % stanowiły rodziny korzystające z pomocy finansowej z powodu bezrobocia.

1.Definicja bezrobocia.

Bezrobocie- rozumiane jest jako zjawisko towarzyszące gospodarce rynkowej, oznaczające brak pracy zarobkowej dla osób zdolnych do jej wykonywania i deklarujących chęć jej podjęcia. Na przestrzeni ostatnich 7 lat stało się w Polsce jednym z głównych problemów społecznych.

4.Strategia pomocy.

1). Cel strategiczny

Celem planowanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej działań jest wspieranie bezrobotnych w poszukiwaniu pracy oraz przeciwdziałanie i eliminowanie negatywnych skutków psychospołecznych bezrobocia. Adresatami programu jest grupa osób bezrobotnych z terenu gminy, które są podopiecznymi pomocy społecznej i wykazują aktywność w poszukiwaniu zatrudnienia.

2)Podstawowe założenia strategii

a) budowanie sieci współpracy pomiędzy instytucjami i placówkami działającymi na rzecz rozwiązywania problemów bezrobocia (Powiatowy Urząd Pracy itp.)

b)przeciwdziałanie uzależnieniom świadczeniobiorców od instytucji pomocy społecznej,

c)rozwiązywanie problemów bezrobocia systemowo, czyli z uwzględnieniem pomocy dla rodziny bezrobotnego,

d) koordynatorami działań na rzecz bezrobotnych będą pracownicy GOPS.

e)Podmioty realizacji strategii:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Powiatowy Urząd Pracy w Kazimierzy Wielkiej
- Urząd Gminy

Rozdział 2.

Pomoc na rzecz osób bezdomnych.

Bezdomność to jedno z najgroźniejszych zjawisk patologii społecznej. Dla społeczeństwa bezdomność stanowi zagrożenie bezpieczeństwa i spokoju, a także niebezpieczeństwo epidemiologiczne. Ustawa o pomocy społecznej z 12 marca 2004 roku określa pomoc państwa osobom bezdomnych w myśl której

2. Przyczyny bezrobocia .

Wprowadzenie zasad gospodarki rynkowej spowodowało załamanie się lokalnego rynku pracy. Liczba bezrobotnych z terenu Gminy Opatowiec na koniec 2004 roku zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy wynosiła 236 osób z tego z prawem do zasiłku uprawnionych jest 11 osób.

Cecha charakterystyczną dla miejscowego rynku pracy jest bezrobocie sezonowe, które nasila się w okresie zimy, natomiast w okresie letnim znaczna część osób podejmuje prace zarobkowe przy pracach polowych itp.

3. Skutki pozostawania bez zatrudnienia

Okres bezrobocia członka rodziny jest dla wielu gospodarstw domowych szczególnie trudny. W szybkim czasie pojawiają się problemy finansowe, rodzi się konieczność szukania doraźnych metod poprawy sytuacji ekonomicznej rodziny. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z tytułu bezrobocia ma tendencję wzrostową. Brak zatrudnienia negatywnie wpływa nie tylko na ekonomiczną kondycję rodziny, ale także na pozamaterialne kwestie życia rodzinnego. Przymusowe pozostawanie bez pracy oraz niemożności znalezienia ponownego zatrudnienia powoli i systematycznie pozbawiają człowieka poczucia własnej wartości. Pojawia się apatia i zniechęcenie. Bezrobotni mężczyźni często sięgają po używki, głównie w celu rozładowania stresu.

Dla podopiecznych GOPS dotkniętych bezrobociem, dużym problemem jest ponoszenie opłat za mieszkanie, opał, energię, wodę, które są wysokie w stosunku do dochodów rodziny.

bezdolnemu należy się miejsce noclegowe, odzież, posiłek a w niektórych przypadkach zasiłek i inne formy pomocy.

Pomimo iż problem bezdomności na terenie gminy nie istnieje, jednak w każdej chwili może się pojawić, a wówczas problem wymagać będzie odpowiednich działań i dużych nakładów finansowych.

1. Definicja bezdomności

Ustawa o pomocy społecznej bezdomność określa „osobę niezamieszkujejącą w lokalu mieszkalnym w rozumieniu przepisów o najmie lokali mieszkalnych i dodatkach mieszkaniowych i nigdzie nie zameldowana na pobyt stały w rozumieniu przepisów o ewidencji ludności i dowodach osobistych”. Pod pojęciem bezdomny, rozumie się człowieka nie posiadającego własnego mieszkania, z reguły bez zameldowania na terenie kraju, nie mającego możliwości powrotu do ostatniego miejsca zamieszkania. Wyróżnia się bezdomnych z przymusu i z wyboru.

Można również mówić o bezdomności „jawnej” i „ukrytej”. rozumiejąc pierwszą sytuację braku mieszkania i dachu nad głową, a przez drugą sytuację warunków mieszkaniowych drastycznie odbiegających od społecznie akceptowanego standardu mieszkaniowego.

2. Cel strategiczny

- przeciwdziałanie zjawisku bezdomności,
- pomoc najuboższym,
- powrót do społeczeństwa ludzi zagubionych,
- aktywizowanie do podjęcia pracy,
- udzielanie pomocy w załatwianiu formalności związanych ze staraniem się o dodatek mieszkaniowy,
- udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej,
- zapewnienie dzieciom dożywiania w szkołach

3. Podmioty realizacji strategii:

W realizacji przedsięwzięć wynikających ze strategii zaangażowane będą:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Opatowcu
- Gminny Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Rozdział 3

Pomoc na rzecz rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi

Najczęściej niezaradność rodziny w opiece i wychowaniu własnych dzieci łączy się z innymi dysfunkcjami jakimi są:

- przemoc domowa,
- zaburzenie równowagi systemu rodzinnego w sytuacjach kryzysowych (bezrobocie, zgon współmałżonka, odejście),
- problemy w pełnieniu ról rodzicielskich, niezaradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego,
- problemy wychowawcze w środowisku rodzinnym, szkolnym ujawniające się w postaci zachowań buntowniczych, agresywnych, konfliktowych, łamania przez dzieci i młodzież panujących obyczajów, norm i wartości.

1. Społeczne skutki bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych

Środowisko rodzinne jest pierwszym środowiskiem wychowawczym w życiu człowieka. Na środowisko rodzinne składają się:

- struktura rodziny,
- atmosfera wychowawcza w domu,

- warunki materialne i zdrowotne,
- stopień wykształcenia rodziców i ogólna struktura środowiska.

Zaburzona struktura rodziny, często spotykana wśród świadczeniobiorców Ośrodka, niekorzystnie wpływa na sytuację dziecka, na jego więź z rodziną. Rodziny podopiecznych Ośrodka odznaczają się często zaburzoną strukturą w postaci nieustabilizowanych formalnie i społecznie związków, rozkładem pożycia małżeńskiego, występuje w nich przemoc skierowana na partnera lub dzieci.

W wielu przypadkach dzieci pochodzące z tych rodzin pozostawione są same sobie, większość wolnego czasu spędzają wśród rówieśników na podwórku, częściej u nich pojawiają się problemy w szkole, przeżywają więcej porażek szkolnych w efekcie czego rezygnują z podejmowania wysiłku w zdobywaniu wiedzy.

2. Strategia pomocy

Wiodącą myśl strategii pomocy w rodzinie z problemami opiekuńczo-wychowawczymi jest konieczność systemowego podejścia do pracy z rodziną i kompleksowego oddziaływania na nią. Rodzina jest dynamiczną, społeczną całością, jej elementy są ze sobą we wzajemnej zależności. Należy więc założyć, że nie wystarczy zajmować się tylko dziećmi w celu poprawienia ich funkcjonowania ale całą rodziną, która potrzebuje wszechstronnej diagnozy i pomocy.

Mając na uwadze dobro dziecka i rodziny, należy kierować się zasadami:

- pomoc winna być wczesna i mieć charakter profilaktyczny, ochronny i aktywizujący rodzinę do poszukiwania samodzielnych rozwiązań,

- opieka i pomoc powinny być zorganizowane w środowisku bliskim dziecku, w rodzinie, w szkole, tak aby umożliwiały mu wzrastanie i rozwój w naturalnych warunkach rodzinnych, kulturowych i społecznych,
- w przypadku udzielania pomocy zakłada się stopniowe zmniejszanie jej intensywności, zmianę charakteru pomocy z intensywnej na wspierającą.

3. Podmioty realizacji strategii:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- placówki oświatowe działające na terenie gminy,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Rozdział 4.

Pomoc na rzecz osób dotkniętych problemem alkoholowym.

1. Pojęcie alkoholizmu.

Według najnowszej klasyfikacji zespół uzależnienia od alkoholu jest chorobą chroniczną i postępującą, która zaczyna się i rozwija bez świadomości osoby zainteresowanej, polega na niekontrolowanym picciu napojów alkoholowych i może doprowadzić do przedwczesnej śmierci.

Charakteryzują ją przede wszystkim takie zjawiska jak:

- codzienne wypijanie alkoholu w celu utrzymania zadawalającego funkcjonowania,
- regularne, ale ograniczone do weekendów picie dużych ilości alkoholu,
- ciągi picia występujące przemiennie z okresami trzeźwości,
- objawy abstynencji,
- zmiany tolerancji na alkohol,
- utrata kontroli nad piciem,
- zaburzenia pamięci i świadomości,

-nawroty picia po próbach utrzymania okresowej abstynencji.

O uzależnieniu od alkoholu możemy mówić wówczas , gdy co najmniej trzy spośród wymienionych objawów występowały co najmniej przez 1 miesiąc w ciągu ostatniego roku.

2. Społeczne skutki nadużywania alkoholu.

Nadużywanie alkoholu bardzo często wynika z nieumiejętności radzenia sobie z problemami jakie niesie życie i w ostateczności prowadzi do fizycznego i psychicznego wyniszczenia jednostki. Nadmierne spożywanie alkoholu znajduje swoje odbicie nie tylko w życiu jednostki , ale także w życiu społeczeństwa.

Problemy , których przyczyna jest alkohol mogą pojawić się w różnych dziedzinach życia. Można mówić o następstwach rodzinnych, problemach w pracy, łamaniu porządku publicznego.

3. Problem nadużywania alkoholu przez podopiecznych GOPS

W 2004 roku wśród świadczeniobiorców Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej 21 rodzin dotkniętych było problemem alkoholowym. Nie jest to pełna liczba rodzin z tym problemem, bowiem wielu podopiecznych nie uświadamia sobie uzależnienia, a wielu problem ten ukrywa.

Poważnym problemem w podejmowaniu działań w tym kierunku jest bierna postawa ludzi uzależnionych od alkoholu. Podopieczni ci mają w większości postawy roszczeniowe, uważają, że jeżeli nie pracują, to właśnie pomoc społeczna ma obowiązek ich utrzymać. Są przekonani , że ich uzależnienie spowodowane jest czynnikami zewnętrznymi , nie chcą pogodzić się z myślą , że to właśnie oni decydują o swojej sytuacji życiowej.

Wielu podopiecznych GOPS-u u których pracownik socjalny podejrzewa problem alkoholowy zaprzecza, że alkohol ma jakikolwiek wpływ na jakość ich życia.

4.Strategia pomocy.

Cel strategiczny:

- wypracowanie modelu wspólnego oddziaływania pracowników socjalnych i konsultantów na rodziny dotknięte problemem alkoholowym,
- wypracowanie i doskonalenie form pracy z podopiecznymi uzależnionymi w celu mobilizacji do podjęcia leczenia odwykowego,
- zaspokojenie socjalnych potrzeb dzieci z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym,
- udzielanie pomocy psychologicznej i prawnej rodzinom z problemami alkoholowymi.

5.Podmioty realizacji strategii:

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Opatowcu.

Rozdział 6

Pomoc osobom starszym

1. Wprowadzenie w problematykę starości

Strategia GOPS w stosunku do ludzi starszych skierowana jest na podtrzymywanie ich sprawności ruchowej i intelektualnej umożliwiającej zaspokojenie podstawowych potrzeb , a także ich aktywności społecznej oraz łagodzenie trudności związanych z wiekiem.

Na terenie gminy zamieszkuje 799 osob w wieku poprodukcyjnym . Stanowią one 21,5 % ogółu mieszkańców. Mówiąc „osoby starsze” mamy na myśli osoby w wieku poprodukcyjnym . W grupie tej oprócz problemów dotyczących sprawności

fizycznej mamy również do czynienia ze zmianami psychicznymi wpływającymi na zdolność funkcjonowania w środowisku.

Sytuacja ludzi starszych w okresie szybkich zmian gospodarczych jest złożona i uwarunkowana takimi czynnikami jak: pogorszenie stanu zdrowia, opieka zdrowotna, niekorzystne warunki życia, pogorszenie sytuacji materialnej. Występuje stopniowo obniżenie procesów poznawczych, mniejsza zdolność przystosowania do nowych sytuacji, osłabienie pamięci.

Uwzględniając specyfikę środowiska osób starszych, istnieje konieczność stworzenia systemu, który będzie uwzględniał ich najważniejsze potrzeby.

2.Strategia pomocy

Celem strategii dla osób starszych jest:

- zwiększenie aktywności życiowej ludzi starszych poprzez pomoc w łagodzeniu trudności wynikających z wieku,
- pozostawienie ludzi starszych jak najdłużej w środowisku zamieszkania,
- diagnozowanie potrzeb ludzi starszych,
- pomoc w kontaktach z otoczeniem

3.Podmioty realizacji:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

